

Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Полтавський інститут економіки і права

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ**

**МАТЕРІАЛИ
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

19-20 травня 2022 р. || м. Полтава

УДК 330.111.66(477):34

Редакційна колегія

Надія М'якушко – докторка філософії у галузі політичних наук, кандидатка політичних наук, доцентка, в. о. завідувачки кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти, директорка Полтавського інституту економіки і права (**голова**).

Роман Шаравара – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри правознавства та фінансів, перший заступник директора Полтавського інституту економіки і права.

Руслан Басенко – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності, завідувач кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права (**відповідальний редактор**).

Сергій Короед – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права.

Валерій Бебик – доктор політичних, кандидат психологічних наук, професор, професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, лауреат Державної премії імені І. Франка в галузі інформаційної діяльності та Міжнародної премії імені М. Гоголя.

Олександр Лаврінченко – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Ольга Бацман – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавського інституту економіки і права.

Наталія Рябокін – кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 травня 2022 р. / Полт. ін-т економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» ; ред. колег. : Н. М'якушко (голова), Р. Шаравара, Р. Басенко та ін.; відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ПЕП, 2022. 667 с.

У збірнику матеріалів представлено доповіді та повідомлення наукового зібрання вчених, організаторів освіти, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, здобувачів різних ступенів освіти, які присвячені аналізу політико-правових, соціально-філософських, освітньо-педагогічних, фінансово-економічних та інших вимірів інноваційного розвитку України та світу. Окремо звернено увагу на протидію України російській військовій агресії та окреслено шляхи повоєнної відбудови країни.

Матеріали збірника будуть цікавими вченим, викладачам і здобувачам освіти, усім, хто залучений до науково-теоретичного аналізу сучасного світу.

УДК 330.111.66(477):34

**Рекомендувала до друку вчена рада
Полтавського інституту економіки і права
28 червня 2022 року, протокол № 7**

Автори несуть особисту відповідальність за повноту висвітлення досліджуваного питання, системність викладу матеріалів, достовірність наведених фактів та їхню автентичність, правильне цитування, академічну добросовісність.

Статті друкуються в авторській редакції.

© Полтавський інститут економіки і права, 2022

© Колектив авторів, 2022

ЗМІСТ

Передмова	17
Розділ 1	
Україна в умовах воєнного стану: теоретико-концептуальні та праксеологічні виміри	
Василь Куйбіда, Степан Куйбіда Модернізація Української держави чи перезаснування?.....	18
Wojciech Potykało Dlaczego agresja rosyjska na Ukrainę jest groźna nie tylko dla narodu ukraińskiego, ale dla wszystkich narodów współczesnej Europy a nawet całego świata?	21
Надія Мякушко Соціальна політика держави: базові параметри.....	34
Сергій Короед Процедура передачі цивільної справи на розгляд іншому суду у зв'язку із припиненням роботи суду, який розглядав справу в умовах воєнного стану.....	36
Роман Кірін Повоєнне відновлення довкілля України: законодавчі виміри.....	40
Надія Кудерська Проблеми правової охорони культурної спадщини під час війни (2014 р. – т. ч.) в Україні.....	43
Галина Луцька Науково-практичний аналіз законодавчих ініціатив та чинного нормативного регулювання компенсації матеріальних збитків внаслідок військової агресії російської федерації.....	46
Віталій Махінчук Проблеми реалізації цивільно-правової відповідальності російської федерації за завдану на території України майнову шкоду.....	49
Ірина Шопіна Публічне адміністрування в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	52
Віра Явір Трансформація етнонаціональної стійкості в ході російсько-української війни.....	54
Руслан Басенко Реалізація ранньомодерних ідей цілісної освіти особистості засобами STEAM-освіти.....	57
Тетяна Білецька Особливості державної політики в сфері інформаційної безпеки України	59
Оксана Дуфенюк Війна як виклик для системи кримінального правосуддя.....	61
Леся Клевака Вплив війни на психічне здоров'я дітей.....	65
Катерина Клименко, Максим Савостьяненко Актуальні питання розвитку ринку небанківських фінансових послуг України в умовах дії воєнного стану.....	68

Ірина Кудерська	
Адміністративно-правове забезпечення охорони нематеріальної культурної спадщини України в умовах війни.....	71
Мар'яна Миронова, Анастасія Іващенко	
Вплив російсько-української війни на світову економіку.....	74
Станіслав Онопрієнко	
Класифікація функцій забезпечення інформаційної безпеки публічного адміністрування.....	76
Дар'я Маліннікова	
Медіація та шляхи її розвитку в Україні в умовах воєнного стану.....	78
Марина Панченко	
Перспективи збереження потенціалу України в реаліях воєнного часу.....	81
Олександр Пащинський	
Взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю: питання адміністративно-правового забезпечення за умов воєнного стану.....	84
Максим Приліпко	
Концептуальні засади розуміння добродесності військових посадових осіб.....	86
Дарія Щуцька	
Соціально-економічна відбудова України: перспективні сценарії розвитку.....	88
Валентина Телічко	
Державна регіональна політика під час війни.....	91
Оксана Охріменко	
Актуальна проблематика інклюзивної освіти в Україні в умовах воєнного стану.....	94
Андрій Сидоренко	
Захист прав людини під час дії воєнного стану.....	97

Розділ 2

Інноваційний розвиток сучасного світу: політико-правові, соціально-філософські, освітньо-педагогічні та фінансово-економічні виміри

Людмила Бабенко	
Агентурно-оперативні аспекти діяльності радянських органів держбезпеки напередодні Львівського церковного собору 1946 р.	99
Олександра Кармаза	
Закон України «Про медіацію»: пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері медіації	106
Ірина Кичко, Алла Холодницька	
Забезпечення водної безпеки держави як запорука підтримання життєдіяльності людини.....	110
Руслана Левкіна, Яна Котко	
Механізм управління соціально-економічним розвитком суб'єктів аграрного бізнесу.....	112
Федір Медвідь, Марія Чорна, Олена Шаповалова	
Інноваційний розвиток України: правове забезпечення.....	116

Роман Гожий Конституційні принципи економічних відносин в зарубіжних країнах.....	319
Роман Гожий Стадії процедури перегляду постанов У справах про адміністративні правопорушення.....	321
Софія Зімовець Основні риси сучасного управління підприємством.....	325
Марія Іванова Особливості правового статусу експерта та спеціаліста у виконавчому провадженні	326
Марія Карась Особливості адміністративної відповідальності за земельні правопорушення....	328
Дар'я Клименко Особливості дослідження суб'єкта кримінального правопорушення, передбаченого статтею 271 КК України «Порушення вимог законодавства про охорону праці».....	330
Анна Кузьменко Проблематика зобов'язальних відносин у сфері господарювання.....	332
Марія Лісовець Господарський договір: проблеми визначення і укладення.....	335
Юлія Малишенко Основні тенденції розвитку міжнародного ринку освітніх послуг в умовах пандемії COVID-19.....	337
Юлія Моїсеева Проблеми формування екологічної культури.....	339
Вікторія Пилипенко Імперативний та диспозитивний метод правового регулювання на прикладі земельного законодавства.....	341
Вікторія Пилипенко Правове забезпечення земельної реформи в Україні.....	343
Олена Решетнікова Культурне картування як складова реалізації програми інтеркультурних міст.....	345
Станіслав Северин Витрати у бізнесі.....	348
Марія Семенова Економіка України: стан та перспективи розвитку	350
Максим Трифоненко Тенденції публічного управління на сучасному рівні.....	354
Анатолій Шапошніков Соціальна безпека в контексті розвитку міста як особливого соціального середовища.....	356
Дар'я Щербак Страхування життя в Україні: актуальні проблеми та перспективи розвитку.....	359

перспективі.

Отже, витрати та їх класифікація, основні поняття компетентного розподілу витрат на нові технології, а також способи їх оптимізації це клопітка і вимоглива робота.

Список використаних джерел:

1. Колісник Г.М. Економічна сутність класифікація витрату зв'язку узагальненням на рахунках бухгалтерського обліку. URL: <https://inlnk.ru/agwn4j>
2. Курсова робота студента Львівської комерційної академії. URL: <https://studfile.net/preview/5283333/>
3. Пустова І. В. методи управління витратами в сучасних умовах: ефективність застосування, переваги та недоліки. Інвестиції: практика та досвід № 11. 2013. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2013/12.pdf

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Марія Семенова,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» Полтавського університету економіки і торгівлі

Науковий керівник: Жанна Кононенко,

кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем Полтавського університету економіки і торгівлі

Україна є незалежною державою вже 30 років. За цей період ми пережили не одну кризу, кожна з яких з'являлася несподівано й сильно впливала на економіку. За три десятиліття Україна пережила більше криз, ніж сусідні держави.

«Українська економіка характеризується низькими дисбалансами нині в публічних фінансах, зовнішньоекономічному секторі, у нас дуже низький дефіцит поточного рахунку, хоча в майбутньому ми очікуємо, що він розширюватиметься», – зазначив заступник глави НБУ Сергій Ніколайчук під час брифінгу, присвяченого презентації звіту [1].

Починаючи з 2000 року, економіка України стабільно зростала. Зростання становило 7% у 2007 році порівняно з попереднім роком, навіть на сьогоднішній день за обсягом ВВП країна не досягла рівня 1990 року. Протягом 1995-2004 рр. обсяг збільшилися на 40 % у промисловому виробництві, продуктивність праці зросла в двічі. Темп зростання реального ВВП 2004 року становив 12,15 %, а темп зростання обсягу промислового виробництва – 12,5 %, то 2005 року він був рекордно низьким – 2,7 %. На фоні зростання реального ВВП спостерігалось уповільнення промисловості виробництва, це свідчить про відсутність стабільного процесу для використання галузей промисловості [7].

Криза 2008-2009 рр. Коли мова заходить про оцінку економіки будь-якої країни, то передусім дивляться на ВВП. Валовий внутрішній продукт показує сумарну вартість товарів, робіт та послуг, які виробила вся економіка за

рік. Падіння промислового виробництва у вересні становило – 4,5%. Зовнішній борг України у середині 2008 року дорівнював 59,9%

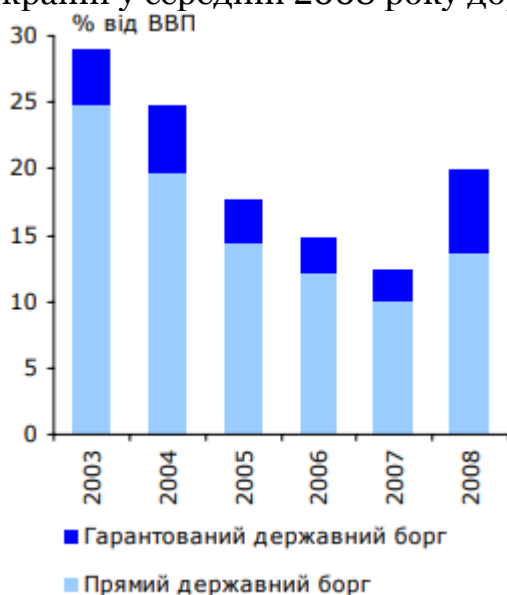

Рис.1. Державний борг України 2003-2008 рр.

ВВП. Приріст ВВП становив 2,1% до попереднього року. Інфляція в Україні становила 22 %, скорочення експорту викликало падіння всієї економіки. Світова криза 2008 року показала залежність економіки України від глобальних процесів [8].

На 2009 рік економіка України зазнала значного скорочення. Знизився зовнішній попит на українські товари, це призвело до падіння реального ВВП на 15,1%. Фізичні та юридичні особи зустрілися з відсутністю кредитування. В результаті, більшість компаній заморозили свої інвестиційні проекти. Реальний імпорт знизився на 38,6 % Водночас, реальний експорт скоротився на 25,6% і був частково підтриманий експортом зернових культур. Протягом 2009 року промислове виробництво було значно пригнічено через несприятливі глобальні економічні умови та послаблення внутрішнього попиту [9].

Україна в 2010-2013 рр.

В період цих трьох років обсяг реального ВВП зростає, а зниження індексу фізичного обсягу за ці роки не спостерігалось. Обсяг реального ВВП дорівнював або перевищував номінальний ВВП попереднього року. Така позитивна динаміка вказувала на зростання економіки України.

За 30 років незалежності ми бачимо суттєві зміни в економіці. Більш ніж у два рази скоротилася частка промисловості, на відміну від частки послуг, яка на стільки ж зросла [2].

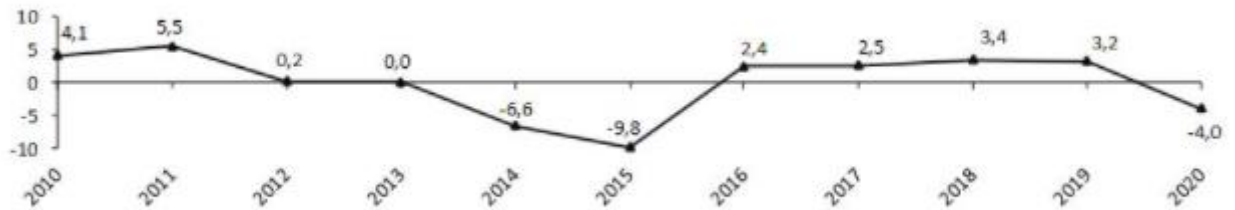

Рис.1. Зміна реального ВВП в Україні 2010-2020 рр.

2014 - 2016 рік.

У 2014 році номінальний ВВП зріс майже на 101,5 млрд. грн, а обсяг реального ВВП впав на 40 млрд. грн. Такі перепади в є результатами інфляції. Агресія Росії проти України спричинила нову економічну кризу 2014–2015 років. За два роки ВВП країни скоротився на 15%.

Ту саму тенденцію можна спостерігати і в 2015 році. Так, за перший квартал цього року обсяг номінального ВВП сягнув позначки у 367,6 млрд грн, вона є рекордом за останні п'ять років, але обсяг реального ВВП в порівнянні з I кварталом 2014 року скоротився на 13 % і становив лише 259,8 млрд грн.

Ми побачили не лише монетарний характер інфляції, який виразив девальвацією гривні, але і катастрофічне зростання тарифів на комунальні послуги. Його ми спостерігали і в наступному році.

Відновлення Української економіки почалося в 2016, але не так як було здумано. ВВП зріс на 4 % лише аж у 2019 році [5].

Але вже 2020 рік зустрів нас з пандемією. З'явилися разом з локдауном і нові репресії. Ми втратили туризм, готельно-ресторанна справа теж зазнала збитків, втратили клієнтів. Навчання стало дистанційним, що призвело до низького рівня результатів при складанні іспитів. Це означає, що розвиток української молоді знизився.

Згідно отриманої інформації, можемо розглянути наступні перспективи розвитку економіки:

1. Зарплати українців.

Зростання реальних зарплат за останній рік в Україні перевищили 9%, а в номінальному (гривневому) вимірі – більш ніж на 19%, такі дані мають «Укрстат» та НБУ. Нацбанк, так само, як і недержавні експерти, прогнозує, що зростання доходів зберігатиметься, але дещо уповільниться. У 2022 році номінальна зарплата зросте на 12,9%, а реальна – на 5,9%. У 2023-му – відповідно на 8,4% та 3,4%, прогнозує Нацбанк [3].

2. Нові державні ініціативи в економіці.

У 2022 році відбудеться відхід від «кризового менеджменту» і буде більше владних ініціатив в економіці, про що свідчать оптимістичні анонси президента Володимира Зеленського та лідерів монобільшості, припускає Гліб Вишлінський [3].

3. Економічний паспорт українця.

1 грудня під час послання до парламенту президент Володимир Зеленський анонсував запровадження «економічного паспорта українця» – рахунків для дітей, на яких накопичуватимуться кошти від сплати за використання

надр та які можна буде використати на освіту чи житло після досягнення повноліття. Ці кошти зможуть отримати особи які народилися з 2019 року[3].

4. Реформа правосуддя та антикорупційна реформа.

Більш важливими, ніж гучні економічні ініціативи влади, Гліб Вишлінський вважає реформи, зокрема антикорупційні, яким наразі парламент і уряд, приділяють меншу увагу. Але вони значно більше впливають на зростання економіки та на інвестиційну привабливість України. У жовтні 2021-го року Володимир Зеленський заявив, що реформа правосуддя та антикорупційна реформа невдовзі пришвидшиться[3].

5. Держава у смартфоні.

Мінцифра запустила цифрові паспорти в мобільному застосунку Дія у квітні минулого року. Цифрові паспорти набагато безпечніші і комфортніші, ніж паперові. Зараз ними можуть користуватися близько 20 млн українців – більше 5,5 млн з них мають ID-картку і ще 18 млн є власниками закордонних біометричних паспортів. Від запуску користування ними було експериментальним проєктом та регулювалося відповідною постановою Кабінету Міністрів України[10].

6. Відродження армії. За останні чотири роки нам вдалося не просто відродити армію, а й перетворити ЗСУ на одну з найбільш ефективних армій у Європі. Чисельність Збройних сил з 2013 до 2018 року зростає від 168 тисяч осіб до 255 тисяч.[6].

7. Міжнародне співтовариство. Після тривалих багаторічних перемовин і виконання Україною низки вимог Європейського союзу, 11 червня 2017 року запрацював безвізовий режим для громадян України. На початку цього року прикордонники прозвітували, що на той момент можливістю безвізових подорожей скористалися понад два мільйони громадян України, а загалом українці здійснили 33 мільйони безвізових подорожей .

Угода про асоціацію з ЄС – це величезний документ на сім розділів і понад тисячу сторінок, який чітко регулює поступове економічне та політичне зближення України з Європейським Союзом[6].

Перші 30 років незалежності економіка перебувала під тиском криз і ринкових трансформацій, та це не завадило досягнути успіхів у певних галузях. Зокрема, суттєво покращилися платоспроможність населення і фінансова стабільність. Поряд з досягненнями існують і проблеми. Одна з найбільших – деградація промисловості, вважають експерти. «Відбулася еволюція української економіки. Вона перетворилася з орієнтованої на важку промисловість на яскраво виражену сировинну економіку. Слабка конкурентоспроможність, застарілі технології, закриття Росією своїх ринків і війна на Донбасі призвели до різкого скорочення обсягів виробництва та експорту в українському машинобудівному секторі», – констатує голова департаменту корпоративного аналізу групи ІСУ Олександр Мартиненко.

Хоча у 2020 році Україна переважно виграла від такої структури економіки завдяки зростанню глобальних цін на сировину, проте існує ризик входження економіки в кризу через падіння світових цін на товари вітчизняного експорту. На економіку зробив не малий вплив COVID-19. Одним із основних гальм української економіки регулятор вбачає відсутність значного сплеску

зовнішніх інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Економіка України має достатній запас міцності, але пришвидшення зростання потребує інвестицій – Нацбанк. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/787423.tmhl>
2. Як змінилася економіка за 30 років незалежності. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/08/23/677115/>
3. Економіка-2022, курс, бюджет, війна і гаманець: чи буде краще, ніж торік? Євген Солонина, URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-ekonomika-tsiny-zarplaty-2022-prognoz/31633351.html>
4. Зростання ВВП України прискорилося до максимуму за сім років (інфографіка). URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/446100/zrostannya-vvp-ukrayiny-pryskorylosya-do-maksymumu-za-sim-rokiv-infografika>
5. ВВП України та його вплив на життя українців. URL: https://lb.ua/blog/matviy_kholoshyn/312641_vvp_ukraini_yogo_vpliv_zhittya.html
6. 5 років Порошенка у цифрах і фактах: яку країну лишає президент. Анастасія Зануда, Віталій Червоненко, URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-48011503>
7. Економіка України URL: <https://uk.wikipedia.org/>
8. Економіка України в умовах кризи 2008 року. URL: https://mtt.in.ua/ist-ukr_1991-2010_ekonomika-ukrayiny-kryza-2008/
9. 2009 рік: Економічні підсумки для України. URL: http://www.ier.com.ua/files/Regular_products/Economic_Summary/ES_2009_uk_fin.pdf
10. Мінцифри: Україна – перша держава світу, що повністю узаконила цифрові паспорти у смартфоні. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mihajlo-fedorov-ukrayina-persha-derzhava-svitu-v-yakij-cifrovi-pasporti-u-smartfoni-stali-povnimi-yuridichnimi-analogami-zvichajnih-dokumentiv>

ТЕНДЕНЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА СУЧАСНОМУ РІВНІ

Максим Трифоненко,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Ірина Царьова,

докторка філологічних наук, доцентка,
професорка кафедри українознавства та іноземних мов
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Виклики глобалізації та динамічний розвиток світових тенденцій зумовлюють процес зростання управлінської активності та особливості управлінської роботи до визначення їх ефективності. Від вибору суспільством системи